

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เน้นการมีส่วนร่วมเชิงรุกร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์
(ENGAGE Model) เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารและลดความวิตกกังวล

ในการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

Development of an English Instructional Model Emphasizing Active Participation
Integrated with Social Media (the ENGAGE Model) to Enhance Communicative Ability
and Reduce Speaking Anxiety of Grade 11 Students

ฉันทย์รัศม์ แก้วเวียงคุณ

Tanyarat Kaewwiangkun

โรงเรียนศรีเสมาวิทยาลัยเสริม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

Srisema Witthayasoem School, under the Khon Kaen Provincial Administrative Organization, Thailand

Corresponding Author: Email: lailai.myidolisme@gmail.com

(Received: September 2, 2026; Revised: September 29, 2026; Accepted: September 30, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เน้นการมีส่วนร่วมเชิงรุกร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ตามแบบ ENGAGE Model สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) 2) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน และ 3) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนศรีเสมาวิทยาลัยเสริม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ENGAGE Model และแผนการจัดการเรียนรู้ 12 แผน แบบประเมินความสามารถในการสื่อสาร ภาษาอังกฤษแบบวัดความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม และแบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มสัมพันธ์ (Paired-samples t-test) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบ ENGAGE Model ที่พัฒนาขึ้นผ่านกระบวนการ PLC ได้รับการประเมินความเหมาะสม จากผู้ทรงคุณวุฒิในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.65$) และแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 12 แผนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X} = 4.21$) 2) ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการทดลอง ($\bar{X} = 17.35$, S.D. = 2.18) สูงกว่า ก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 14.35$, S.D. = 1.23) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 7.427$, $p < .001$, Cohen's $d = 1.66$) และ 3) ความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนน ความรู้สึกเชิงบวกหลังการทดลอง ($\bar{X} = 76.65$, S.D. = 3.77) สูงกว่า ก่อนการทดลอง ($\bar{X} = 60.40$, S.D. = 5.38) ($t = 13.133$, $p < .001$, Cohen's $d = 2.94$) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์ มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบ ENGAGE Model สามารถส่งเสริมความสามารถในการ สื่อสารและลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้; การมีส่วนร่วมเชิงรุก; สื่อสังคมออนไลน์; ความสามารถในการสื่อสารภาษา อังกฤษ; ความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ

Abstract

This research and development study aimed to 1) develop an English instructional model emphasizing active participation integrated with social media (the ENGAGE Model) for Grade 11 students through a Professional Learning Community (PLC) process, 2) examine the effects of the developed model on students' English communicative ability, and 3) examine the effects of the developed model on students' English speaking anxiety. The target group consisted of 20 Grade 11/1 students at Srisema Witthayasoem School in the first semester of the 2026 academic year, selected through purposive sampling. Research instruments comprised the ENGAGE Model with 12 lesson plans, an English communicative ability rating scale, an English speaking anxiety scale, a behavioral observation form, and a semi-structured interview guide. Data were analyzed using descriptive statistics, a paired-samples t-test, Pearson's product-moment correlation coefficient, and content analysis. The findings revealed that: 1) the ENGAGE Model, developed through the PLC process, was rated by five experts as highly appropriate overall ($\bar{X} = 4.65$), and the 12 lesson plans were rated as highly appropriate ($\bar{X} = 4.21$); 2) students' English communicative ability after the intervention ($\bar{X} = 17.35$, S.D. = 2.18) was significantly higher than before the intervention ($\bar{X} = 14.35$, S.D. = 1.23) at the .05 level ($t = 7.427$, $p < .001$, Cohen's $d = 1.66$); and 3) students' English speaking anxiety decreased significantly at the .05 level, with post-intervention positive-feeling scores ($\bar{X} = 76.65$, S.D. = 3.77) significantly higher than pre-intervention scores ($\bar{X} = 60.40$, S.D. = 5.38) ($t = 13.133$, $p < .001$, Cohen's $d = 2.94$). Qualitative findings from behavioral observations and interviews were consistent with the quantitative results, indicating that the ENGAGE Model effectively enhanced English communicative ability and reduced speaking anxiety.

Keywords: instructional model; active participation; social media; English communicative ability; English speaking anxiety

1. บทนำ

ในบริบทของสังคมโลกยุคปัจจุบันที่การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ภาษาอังกฤษได้รับการยอมรับในฐานะภาษาสากล (Lingua Franca) ที่มีบทบาทสำคัญในทุกมิติของชีวิต ทั้งด้านเศรษฐกิจ การศึกษา เทคโนโลยีและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ผลการประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนไทยจากหลายแหล่งข้อมูลยังคงสะท้อนปัญหาเชิงประจักษ์ที่น่ากังวล ดัชนีความสามารถทางภาษาอังกฤษ EF English Proficiency Index ประจำปี พ.ศ. 2566 จัดให้ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ "ต่ำมาก" อยู่ในอันดับ ที่ 101 จาก 113 ประเทศ (Education First, 2023) ซึ่งสอดคล้องกับผลคะแนน O-NET วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 30 มาอย่างต่อเนื่อง (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2566)

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าสาเหตุสำคัญของปัญหามีสองประการหลัก ประการแรกคือรูปแบบการจัด การเรียนรู้ที่ยังคงเน้นครูเป็นศูนย์กลาง เน้นไวยากรณ์มากกว่าการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง ประการที่สองคือปัญหา ด้านจิตวิทยาของผู้เรียน โดยเฉพาะความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ (English Speaking Anxiety) ซึ่ง Horwitz และคณะ

(1986) ระบุว่าส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอย่างมีนัยสำคัญ แนวคิดการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะทางภาษา เนื่องจากเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย (Bonwell & Eison, 1991) สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติน เพลงสันเทียะ (2564) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสามารถส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

ในขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าของสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เปิดโอกาสใหม่ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นช่องทางที่นักเรียนคุ้นเคยและใช้งานในชีวิตประจำวัน (Kaplan & Haenlein, 2010) สอดคล้องกับทฤษฎี Affective Filter Hypothesis ของ Krashen (1982) ที่ระบุว่าสภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศผ่อนคลายจะช่วยลด ตัวกรองทางอารมณ์และทำให้ผู้เรียนรับภาษาได้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม งานวิจัยส่วนใหญ่ที่ศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนภาษาอังกฤษมักเน้นศึกษาพฤติกรรมการใช้งานทั่วไป หรือศึกษาเฉพาะทักษะใดทักษะหนึ่ง โดยยังขาดการ พัฒนารูปแบบที่บูรณาการระหว่างการเรียนรู้มีส่วนร่วมเชิงรุกกับสื่อสังคมออนไลน์อย่างเป็นระบบ และงานวิจัยที่พิจารณาทั้ง ตัวแปรด้านความสามารถในการสื่อสารและตัวแปรด้านจิตวิทยาไปพร้อมกันยังมีจำนวนจำกัด โดยเฉพาะในบริบทของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของไทย

โรงเรียนศรีสมรวิทยาเสริม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 ซึ่งเป็น กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้ มีปัญหาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะการพูด ขาดความมั่นใจ และมีความวิตกกังวลเมื่อต้องสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษต่อหน้าเพื่อน ในขณะที่นักเรียนเกือบทุกคนใช้สมาร์ทโฟนและสื่อสังคมออนไลน์ในชีวิตประจำวันอยู่แล้วแต่ยังไม่ได้นำมาใช้พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงนำประเด็นดังกล่าว เข้าสู่กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ของโรงเรียน เพื่อร่วมกัน วิเคราะห์สาเหตุและสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่เรียกว่า ENGAGE Model โดยบูรณาการแนวทางการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเชิงรุก ทฤษฎีสังคมคอนสตรัคติวิสต์ และการใช้สื่อสังคมออนไลน์เข้าด้วยกัน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เน้นการมีส่วนร่วมเชิงรุกร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ตามแบบ ENGAGE Model สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผ่านกระบวนการ PLC

2.2 เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบที่พัฒนา ขึ้นต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน

2.3 เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อความ วิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ ENGAGE Model สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้

3.2 ความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ ENGAGE Model ต่ำกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สังเคราะห์กรอบแนวคิดจากทฤษฎีสังคมคอนสตรัคติวิสต์ (Vygotsky, 1978) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเชิงรุก (Bonwell & Eison, 1991) ทฤษฎีความวิตกกังวลในการเรียนภาษา (Horwitz et al., 1986) ทฤษฎี ความเชื่อมั่นใน

ตนเอง (Bandura, 1997) แนวคิดการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนการสอน (Kaplan & Haenlein, 2010) แนวคิดการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Richards, 2006) และกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (DuFour et al., 2010) เป็นฐานในการพัฒนารูปแบบ ENGAGE Model ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอนที่เชื่อมโยงกัน ได้แก่ 1) Energize (กระตุ้นและสร้างพลัง) 2) Navigate (นำทาง) 3) Generate (สร้างสรรค์) 4) Assess/Gauge (ประเมินและวัดผล) และ 5) Extend (ขยายและประยุกต์ใช้) โดยมุ่งส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษและลดความวิตกกังวล ในการพูดของนักเรียนไปพร้อมกัน

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ที่ผสมผสานการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผ่านกระบวนการ PLC เข้ากับการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยใช้แผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลัง การทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design)

5.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนศรีเสมาวิทยาเสริม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 20 คน (ชาย 6 คน หญิง 14 คน) ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เนื่องจากเป็น ห้องเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบการสอนโดยตรง และนักเรียนมีปัญหาด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและความวิตกกังวลในการพูดในระดับที่ส่งผลต่อการเรียนรู้

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการทดลอง ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ENGAGE Model พร้อมแผนการจัดการเรียนรู้ 12 แผน ในหน่วยการเรียนรู้ My Path, My Future รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (อ32201) แผนละ 1 คาบ (55 นาที) โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ TikTok, Facebook Group, Messenger และ Padlet ประกอบการจัดกิจกรรม เครื่องมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) แบบประเมินความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ประเมิน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความคล่องแคล่ว ความถูกต้อง และความเหมาะสม องค์ประกอบละ 10 คะแนน รวม 30 คะแนน 2) แบบวัดความ วิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ ปรับปรุงจาก Foreign Language Classroom Anxiety Scale ของ Horwitz และคณะ (1986) จำนวน 24 ข้อ ครอบคลุม 3 องค์ประกอบ เป็นข้อความเชิงบวก กล่าวคือคะแนนสูงสะท้อนความวิตกกังวลต่ำ 3) แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม และ 4) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เครื่องมือทุกฉบับผ่านการตรวจสอบความตรง เชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน (IOC ≥ 0.50) และตรวจสอบความเที่ยงของแบบวัดความวิตกกังวลด้วยค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค ($\alpha \geq 0.70$)

5.4 การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเป็นระยะเวลา 12 สัปดาห์ (8 มิถุนายน -- 31 สิงหาคม 2569) สัปดาห์ละ 1 คาบ รวม 12 คาบ โดยประเมินความสามารถในการสื่อสารและวัดความวิตกกังวลก่อนและหลังการทดลองด้วยเครื่องมือชุดเดียวกัน ระหว่างการทดลอง สมาชิกกลุ่ม PLC ร่วมสังเกตการณ์สอน (Open Class) และสะท้อนคิดหลังการสอนทุกสัปดาห์ (After Action Review) เพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงกิจกรรมในแผนถัดไป ภายหลังสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนแบบกึ่งโครงสร้างจำนวน 6 คน (คัดเลือกจากกลุ่มผลสัมฤทธิ์ดี ปานกลาง และต้องปรับปรุง กลุ่มละ 2 คน) และครูสมาชิก กลุ่ม PLC จำนวน 3 ท่าน

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มสัมพันธ์ (Paired-samples t-test) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลอง ขนาดอิทธิพลของโคเฮน (Cohen's d) และค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's r) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสื่อสารกับความวิตกกังวล ในการพูด โดยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นเรื่องการแจกแจงปกติของผลต่างคะแนนด้วยสถิติ Shapiro-Wilk ก่อนใช้สถิติ พารามิเตอร์ ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ ENGAGE Model

ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ENGAGE Model โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X}$ = 4.65) และแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 12 แผนอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X}$ = 4.21) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X} \geq 3.51$) ทุก ด้าน ด้านที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ($\bar{X}$ = 4.73) และสามารถนำไปดำเนินการจัดการเรียนรู้ได้ ครบถ้วนตามแผนตลอด 12 สัปดาห์ โดยมีอัตราการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนเฉลี่ยร้อยละ 99.2

6.2 ผลของรูปแบบ ENGAGE Model ต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการทดลอง ($\bar{X}$ = 17.35, S.D. = 2.18) สูงกว่าก่อน การทดลอง ($\bar{X}$ = 14.35, S.D. = 1.23) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง (n = 20)

องค์ประกอบ	ก่อนเรียน $\bar{X}$ (S.D.)	หลังเรียน $\bar{X}$ (S.D.)	t	df	p	d
ความคล่องแคล่ว (Fluency)	4.40 (0.50)	5.55 (0.94)	6.902	19	< .001**	1.54
ความถูกต้อง (Accuracy)	4.90 (0.55)	5.65 (0.81)	4.682	19	< .001**	1.05
ความเหมาะสม (Appropriateness)	5.05 (0.60)	6.15 (0.67)	5.772	19	< .001**	1.29
รวม (คะแนนเต็ม 30)	14.35 (1.23)	17.35 (2.18)	7.427	19	< .001**	1.66

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Shapiro-Wilk: W = .950, p = .364)

เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทั้ง 3 องค์ประกอบ โดยด้าน ความ คล่องแคล่วมีขนาดอิทธิพลสูงสุด (d = 1.54) แสดงว่ารูปแบบ ENGAGE Model ที่เน้นการฝึกซ้อมซ้ำผ่านสื่อสังคม ออนไลน์ ส่งผลต่อความคล่องแคล่วในการพูดของนักเรียนได้ชัดเจนที่สุด ขณะที่อัตราการผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำของนักเรียนเพิ่มขึ้น จาก ร้อยละ 45.0 เป็นร้อยละ 90.0

6.3 ผลของรูปแบบ ENGAGE Model ต่อความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษ

คะแนนความรู้สึกเชิงบวกที่สะท้อนความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการทดลอง ($\bar{X}$ = 76.65, S.D. = 3.77) สูงกว่าก่อนการทดลอง ($\bar{X}$ = 60.40, S.D. = 5.38) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง (n = 20, คะแนนเต็ม 120)

องค์ประกอบ	ก่อนเรียน $\bar{X}$ (S.D.)	หลังเรียน $\bar{X}$ (S.D.)	t	df	p	d
1. สภาวะทางอารมณ์และการ ฟื้นตัว	20.60 (2.14)	25.15 (0.81)	11.753	19	< .001**	2.63
2. ความเชื่อมั่นในตนเองและ Growth Mindset	19.45 (2.33)	26.45 (2.19)	8.920	19	< .001**	2.00
3. การประเมินและกำกับตนเอง	20.35 (2.23)	25.05 (1.82)	9.341	19	< .001**	2.09
รวม (คะแนนเต็ม 120)	60.40 (5.38)	76.65 (3.77)	13.133	19	< .001**	2.94

หมายเหตุ: ข้อคำถามเป็นเชิงบวก คะแนนสูงสะท้อนความวิตกกังวลต่ำ; ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Shapiro-Wilk: $W = .948, p = .345$)

ก่อนการทดลอง นักเรียนครึ่งหนึ่งของกลุ่มเป้าหมาย (ร้อยละ 50.0) อยู่ในระดับความวิตกกังวลสูง ขณะที่หลังการทดลองไม่มีนักเรียนคนใดอยู่ในระดับดังกล่าวอีกต่อไป และมีนักเรียนที่อยู่ในระดับความวิตกกังวลต่ำเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.0 เป็นร้อยละ 30.0 โดยขนาดอิทธิพลของการลดความวิตกกังวล ($d = 2.94$) สูงกว่าขนาดอิทธิพลด้านความสามารถในการสื่อสาร แสดงว่ารูปแบบนี้ส่งผลต่อการลดความวิตกกังวลในการพูดได้อย่างเด่นชัด

6.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสื่อสารกับความวิตกกังวลในการพูด

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสื่อสารกับความวิตกกังวลในการพูด ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความสามารถในการสื่อสารกับความวิตกกังวลในการพูด (n = 20)

คู่ตัวแปรที่วิเคราะห์	r	p	ผลการแปลผล
คะแนนก่อนเรียน (Pretest–Pretest)	0.105	.659	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
คะแนนหลังเรียน (Posttest–Posttest)	0.386	.093	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ผลต่างคะแนน (Gain–Gain)	-0.242	.304	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิเคราะห์ไม่พบความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทั้งสามคู่ ($p > .05$ ทุกคู่) แม้คะแนนหลังเรียนทั้งสองตัวแปรจะมีแนวโน้มความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ($r = 0.386$) แต่ยังไม่ถึงระดับนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจเนื่องมาจากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างเล็ก ($n = 20$) และการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวกของทั้งสองตัวแปรที่ค่อนข้างสม่ำเสมอในนักเรียนเกือบทุกคน อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาพร้อมกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ยังคงชี้ให้เห็นในเชิงเนื้อหาว่าการลดความวิตกกังวลและการพัฒนาความสามารถในการสื่อสารเกิดขึ้นควบคู่กันในกลุ่มเป้าหมาย

6.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเชิงรุกของนักเรียนตามขั้นตอน ENGAGE Model เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอด การทดลอง จากร้อยละ 65.0 ในคาบแรก เป็นร้อยละ 87.6 ในคาบสุดท้าย โดยชั้น Energize มีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงสุด

(ร้อยละ 81.4) ส่วนชั้น Extend มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ร้อยละ 76.7) ผลการสัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย 6 คน และครู สมาชิกกลุ่ม PLC 3 ท่าน สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยนักเรียนทุกคนรายงานทัศนคติเชิงบวกต่อรูปแบบ ENGAGE Model โดยเฉพาะชั้น Generate ที่เปิดโอกาสให้ฝึกซ้อมและบันทึกวิดีโอซ้ำได้จนพอใจ ตัวอย่างคำให้สัมภาษณ์ เช่น การได้ฝึกทำวิดีโอ TikTok ในชั้น Generate ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกและกล้าฝึกพูดมากขึ้นโดยไม่รู้สีกดดัน เนื่องจากสามารถบันทึกซ้ำได้หลายครั้งจนพอใจ ขณะที่นักเรียนในกลุ่มผลสัมฤทธิ์ที่ต้องปรับปรุงระบุว่าความวิตกกังวลลดลงกว่าเดิมอย่างมาก เนื่องจากบรรยากาศในชั้นเรียนที่เพื่อนให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ครูสมาชิกกลุ่ม PLC เห็นตรงกันว่ารูปแบบมีความเหมาะสมกับบริบทของนักเรียนที่คุ้นเคยกับสื่อสังคมออนไลน์อยู่แล้ว แต่มีข้อเสนอแนะให้พิจารณาความพร้อมด้าน โครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนก่อนขยายผลไปใช้ในบริบทอื่น

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่พบว่ารูปแบบ ENGAGE Model และแผนการจัดการเรียนรู้ได้รับการประเมินความเหมาะสมในระดับดีมาก สะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการพัฒนารูปแบบที่เริ่มต้นจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาจริงร่วมกับสมาชิกกลุ่ม PLC ก่อนสังเคราะห์เป็นร่างรูปแบบและตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น เป็นกระบวนการที่มีความรอบคอบและเป็นระบบ สอดคล้องกับหลักการของทฤษฎีสังคมคอนสตรัคติวิสต์ (Vygotsky, 1978) ที่เน้นว่าความรู้และนวัตกรรมที่มีคุณภาพเกิดจากกระบวนการทางสังคมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง มิใช่การออกแบบโดยผู้วิจัยเพียงลำพัง

ผลการวิจัยที่พบว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($d = 1.66$) สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกของ Bonwell และ Eison (1991) และงานวิจัยของจิตติน เพลงสันเทียะ (2564) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสามารถส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะองค์ประกอบด้านความคล่องแคล่วที่มีขนาดอิทธิพลสูงสุด สอดคล้องกับหลักการของ ENGAGE Model ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกซ้อมและบันทึกวิดีโอการพูดซ้ำได้หลายครั้งผ่านสื่อสังคมออนไลน์ในชั้น Generate ก่อนนำเสนอจริง ซึ่งช่วยลดความกดดันในการพูดแบบทันทีทันใดที่พบได้ทั่วไปในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม

สำหรับความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญและมีขนาดอิทธิพลสูงกว่าด้านความสามารถในการสื่อสาร ($d = 2.94$) สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีความวิตกกังวลในการเรียนภาษาของ Horwitz และคณะ (1986) ที่ระบุว่าความวิตกกังวลในการสื่อสาร (Communication Apprehension) และความกลัวการถูกประเมินเชิงลบ (Fear of Negative Evaluation) เป็นองค์ประกอบสำคัญของความวิตกกังวลทางภาษา ซึ่งรูปแบบ ENGAGE Model ได้ออกแบบให้นักเรียนได้ฝึกซ้อมในพื้นที่ออนไลน์ที่ปลอดภัยก่อนเผชิญการประเมินจริง สอดคล้องกับทฤษฎีความเชื่อมั่นในตนเองของ Bandura (1997) ที่ระบุว่าประสบการณ์ความสำเร็จซ้ำ ๆ (Mastery Experience) เป็นแหล่งที่ทรงพลังที่สุดของ ความเชื่อมั่นในตนเอง

ประเด็นที่ควรอภิปรายเป็นพิเศษคือผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการสื่อสารกับความวิตกกังวลในการพูดที่ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติ แม้ทั้งสองตัวแปรจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่คาดหวังตามทฤษฎีก็ตาม ผลดังกล่าวอาจอธิบายได้จากขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างเล็ก ($n = 20$) ซึ่งส่งผลให้อำนาจการทดสอบทางสถิติ (Statistical Power) ค่อนข้างต่ำ ประกอบกับนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นทั้งสองด้านไปในทิศทางเดียวกันอย่างค่อนข้างสม่ำเสมอ ทำให้ความแปรปรวนระหว่างบุคคลของผลต่างคะแนนมีจำกัด ซึ่งเป็นเงื่อนไขทางสถิติที่ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีแนวโน้มต่ำลงแม้ตัวแปรจะสัมพันธ์กันในเชิงทฤษฎี อย่างไรก็ตาม ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ ช่วยยืนยันความเชื่อมโยงระหว่างสองตัวแปรในเชิงเนื้อหา สอดคล้องกับหลักการออกแบบการวิจัยแบบผานวิถีที่ใช้ข้อมูล เชิงคุณภาพเสริมความเข้าใจในจุดที่ข้อมูลเชิงปริมาณมีข้อจำกัด

ข้อค้นพบเชิงคุณภาพที่พบว่าคะแนนการมีส่วนร่วมเชิงรุกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดการทดลองสะท้อนถึงประสิทธิภาพของกระบวนการสะท้อนคิดผ่านวง PLC หลังการสอนทุกสัปดาห์ ที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถปรับปรุงกิจกรรมได้ทันเวลาที่สอดคล้องกับหลักการเรียนรู้เชิงรุกของ Chickering และ Gamson (1987) ที่เน้นการให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ผู้วิจัยตระหนักถึงข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การใช้แบบแผนกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังโดยไม่มีกลุ่มควบคุม ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างเล็กและมาจากโรงเรียนแห่งเดียว ระยะเวลาการทดลองที่จำกัดเพียง 12 สัปดาห์ ตลอดจนความเสี่ยงต่อความคลาดเคลื่อนจากอิทธิพลของการรายงานตนเองในแบบวัดความวิตกกังวล ซึ่งควรนำมาพิจารณา ประกอบการตีความ และการนำผลการวิจัยไปใช้

8. สรุป

การวิจัยและพัฒนาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เน้นการมีส่วนร่วมเชิงรุกร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ (ENGAGE Model) ซึ่งพัฒนาขึ้นผ่านกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้รับการประเมินความเหมาะสมในระดับดีมาก และเมื่อนำไปใช้จัดการเรียนรู้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นเวลา 12 สัปดาห์ พบว่าความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้น และความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งสองด้าน โดยผลเชิงคุณภาพจากการสังเกตพฤติกรรมและการสัมภาษณ์สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน สะท้อนว่ารูปแบบ ENGAGE Model สามารถส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารและลดความวิตกกังวลในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผลการวิจัยควรได้รับการตีความควบคู่กับข้อจำกัดของการวิจัย ได้แก่ การใช้แบบแผนกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังโดยไม่มีกลุ่มควบคุม ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ค่อนข้างเล็กและมาจากโรงเรียน แห่งเดียว และระยะเวลาการทดลองที่จำกัดเพียง 12 สัปดาห์

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) สถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกันสามารถนำรูปแบบ ENGAGE Model ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยควรศึกษาคู่มือการใช้รูปแบบให้เข้าใจก่อนนำไปใช้จริง 2) ควรจัดสรรเวลาเพิ่มเติม ในชั้น Extend เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่ำที่สุด 3) ควรออกแบบกิจกรรมเสริมทักษะไวยากรณ์ เฉพาะจุดแทรก ในชั้น Navigate หรือ Generate เนื่องจากองค์ประกอบด้านความถูกต้องทางไวยากรณ์มีพัฒนาการช้า กว่าองค์ประกอบอื่น และ 4) สถานศึกษาที่มีข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตควรเตรียมแนวทางเสริม เช่น การจัดเตรียมอุปกรณ์ ส่วนกลาง หรือการปรับกิจกรรมบางส่วนให้ทำแบบออฟไลน์ได้

9.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบ ENGAGE Model โดยใช้แบบแผนการวิจัยที่มีกลุ่มควบคุมเพื่อเพิ่มความเที่ยง ตรงภายใน 2) ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้มีขนาดใหญ่ขึ้นและมาจากหลายสถานศึกษา เพื่อเพิ่มอำนาจการทดสอบทางสถิติ ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 3) ควรมีการติดตามผลในระยะเวลานานขึ้นเพื่อตรวจสอบ ความคงทนของผล และ 4) ควรศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่อาจมีผลกำกับต่อประสิทธิผลของรูปแบบ เช่น เพศ หรือระดับความสามารถ ทางภาษาเดิมของผู้เรียน

10. เอกสารอ้างอิง

- จิตติน เพลงสันเทียะ. (2564). *ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี). ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2566). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2566*. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. W. H. Freeman.
- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active learning: Creating excitement in the classroom* (ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1). The George Washington University, School of Education and Human Development.
- Chickering, A. W., & Gamson, Z. F. (1987). *Seven principles for good practice in undergraduate education*. AAHE Bulletin, 39(7), 3--7.
- DuFour, R., Eaker, R., & Many, T. (2010). *Learning by doing: A handbook for professional learning communities at work* (2nd ed.). Solution Tree.
- Education First. (2023). *EF English Proficiency Index 2023*. EF Education First.
- Horwitz, E. K., Horwitz, M. B., & Cope, J. (1986). Foreign language classroom anxiety. *The Modern Language Journal*, 70(2), 125--132. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4781.1986.tb05256.x>
- Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of social media. *Business Horizons*, 53(1), 59--68. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2009.09.003>
- Krashen, S. D. (1982). *Principles and practice in second language acquisition*. Pergamon Press.
- Richards, J. C. (2006). *Communicative language teaching today*. Cambridge University Press.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes* (M. Cole, V. John-Steiner, S. Scribner, & E. Souberman, Eds. & Trans.). Harvard University Press.